

Obsah

Události v EU:	Kandidátem české vlády na post eurokomisaře je Jozef Síkela	strana 2
Index prosperity Česka:	Téměř polovina Čechů má nějaký typ půjčky nebo úvěru	strana 5
Drobnohled:	Zlepšený vývoj průmyslové produkce i nových zakázek	strana 6
Téma:	Výroba papírových obalů v ČR	strana 7

EKONOMICKÉ A STRATEGICKÉ ANALÝZY

David Navrátil
hlavní ekonom České spořitelny
+420 956 765 439, dnavratil@csas.cz

EU a sektorové analýzy:

Tomáš Kozelský
+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz
Tereza Hrtúsová
+420 956 718 012, thrtusova@csas.cz
Radek Novák
+420 956 718 015, radeknovak@csas.cz

Poradenství a strukturální analýzy:

Petr Zahradník
+420 956 765 213, pzahradnik@csas.cz

Česká spořitelna, a.s.
Budějovická 1518/13b
140 00 Praha 4
<http://www.csas.cz/research>

Sledujte nás na **Twitteru**:

@Research_sporka

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou
Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

EURACTIV.cz

Červenec 2024

Z aktuálního vydání Měsíčníku EU aktualit vybíráme:

Události v EU:

- **Ursula von der Leyen byla znovuzvolena předsedkyní Evropské komise.** V jejím čele tak bude pokračovat dalších 5 let. Rozhodli o tom poslanci nově sestaveného Evropského parlamentu. Pro bylo 401 europoslanců, proti 284. Zdrželo se 15 a 7 hlasů bylo neplatných.
- **Vládním kandidátem na příštího českého eurokomisaře je ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela (STAN).** Kabinet ho vybral jednomyslně. Po příslušných procedurách na evropské úrovni, které zahrnují slyšení před výbory, by mohl Evropský parlament hlasovat o celé komisi ve druhé polovině října, aby mandát komise začal 1. listopadu.
- **Počet nelegálních překročení hranic Evropské unie za prvních sedm měsíců roku klesl na 113.400, tedy o 36 procent** oproti stejnému období loňského roku. Největší pokles byl patrný na migračních trasách vedoucích přes západní Balkán a centrální Středomoří, nárůst naopak na východních pozemních hranicích sedmadvacítky.

Index prosperity Česka:

Hypotéky, spotřebitelské úvěry, půjčky od příbuzných nebo nebankovních institucí v současnosti splácí bezmála polovina produktivní české populace. Podle Indexu prosperity a finančního zdraví Čechů půjčky častěji využívají lidé s vyššími příjmy, především na dlouhodobé výdaje, jako je například nákup auta nebo bytu. S exekucním řízením se osobně nebo alespoň v rámci jedné domácnosti setkala pětina Čechů. Pozitivním zjištěním je fakt, že již několik let v řadě se počet lidí v exekuci snižuje.

Drobnohled:

V červnu se průmyslová produkce zvýšila o 0,7 % meziměsíčně, ale meziročně byla nižší o 3,2 %. Příjemným překvapením byly nové zakázky, které vzrostly o 6,1 % oproti květnu. Celkově je vývoj průmyslové produkce utlumený kvůli slabé zahraniční poptávce, především v Německu. Pro zlepšení je třeba oživení ekonomické situace v zahraničí.

Téma:

V EU působí téměř 7 tisíc firem zaměřených na výrobu vnitřního papíru, lepenky a obalů. Největšími producenty jsou Německo, Itálie a Francie, přičemž Česko se v roce 2020 umístilo na 10. místě. V ČR tržby firem vyrábějících papírové produkty v roce 2022 přesáhly 80 mld. Kč (růst o 20 % yoy). Ceny papírových výrobků prudce vzrostly v letech 2021-2022, v roce 2023 ale opět poklesly.

Příjemné čtení a hezký zbytek léta,

Tereza Hrtúsová

@Research_sporka

Události v EU

Von der Leyen bude pokračovat dalších pět let jako šéfka Komise. - Kandidátem české vlády na post eurokomisaře je Jozef Síkela. - Předsedkyní Evropského parlamentu bude opět Roberta Metsola. - Stav právního státu: Česko si podle Komise polepšilo. - Nelegální migrace do EU klesla za prvních sedm měsíců roku o 36 %. - Potraviny z EU se na britské pulty dostávají se zpožděním.

POLITIKA

Von der Leyen bude pokračovat dalších pět let jako šéfka Komise

Ursula von der Leyen byla znovuzvolena předsedkyní Evropské komise. Rozhodli o tom poslanci nově sestaveného Evropského parlamentu. **Pro bylo 401 europoslanců, proti 284. Zdrželo se 15 a 7 hlasů bylo neplatných.**

Podpořili ji podle očekávání poslanci z její domovské frakce EPP, dále S&D a Renew. Po přednesení projevu a společné dohodě ve frakci jí vyjádřila podporu také frakce Zelených/EFA. Frakce ECR, kam náleží česká ODS, se dohodla na volném hlasování.

Ursula von der Leyen tak před sebou má dalších pět let v čele Evropské komise.

Někteří krajně levicoví europoslanci se pokusili na poslední chvíli hlasování o Ursule von der Leyen odložit kvůli problémům spojeným s netransparentními kontrakty, které předsedkyně Komise uzavřela během covidové pandemie s firmou Pfizer.

Jejich pokus byl ale neúspěšný, drtivá většina europoslanců chtěla o von der Leyen hlasovat navzdory probíhajícímu šetření.

<https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/dalsich-pet-let-v-cele-von-der-leyen-pokracuje-jako-sefka-komise/>

https://commission.europa.eu/about-european-commission/president-elect-ursula-von-der-leyen_en

Kandidátem české vlády na post eurokomisaře je Jozef Síkela

Vládním kandidátem na příštího českého eurokomisaře je ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela (STAN). Kabinet ho vybral jednomyslně, řekl novinářům po jednání premiér Petr Fiala (ODS). Síkela podle Fialy dlouhodobě prokazuje své kompetence a při českém předsednictví ukázal, že dokáže řešit problémy na evropské úrovni. Je to relevantní kandidát s prokázanou praxí ze soukromé sféry i politiky, doplnil premiér.

Hnutí STAN navrhovalo vládě kromě Síkely také nově zvolenou europoslankyni Danuši Nerudovou, Piráti navrhli bývalého europoslance Marcela Kolaju. „*Snažíme se dosáhnout*

portfolia, které bude silné, kde bude mít komisař za ČR skutečné pravomoci. Jsme přesvědčeni, že Jozef Síkela je tím pravým kandidátem, který může takové portfolio získat a spravovat,“ řekl Fiala.

Po příslušných procedurách na evropské úrovni, které zahrnují slyšení před výbory, by mohl Evropský parlament hlasovat o celé komisi v druhé polovině října, aby mandát komise začal 1. listopadu, doplnil Fiala.

Síkela poděkoval kabinetu za důvěru, nominaci považuje za čest. „*V posledních letech jsme si v Evropě vybuodovali pozici důvěryhodného, konstruktivního partnera, kterou je nyní čas přetavit v získání odpovídajícího portfolia v budoucím složení Evropské komise ve prospěch ČR,*“ napsal na síti X.

Jako o možném nástupci Síkely ve vládě se dosud nejčastěji hovořilo o poslanci Lukáši Vlčkovi (STAN). Fiala zopakoval, že na změnu je dostatek času. „*Reálně komise může nastoupit nejdříve v listopadu, máme prostor, abychom vyřešili nástupce pana ministra v klidu a po vzájemné dohodě s hnutím STAN,*“ řekl Fiala. Na postupu jsou domluveny se šéfem STAN Vítem Rakušanem.

Síkela (57) před nástupem do vlády přes 30 let působil v bankovním světě ve střední a východní Evropě. V letech 2010 až 2015 byl generálním ředitelem Slovenské spořitelny, později se stal členem představenstva Erste Group. Představenstvo opustil v roce 2019, poté do konce roku 2020 pro skupinu pracoval jako externí poradce.

<https://euractiv.cz/section/cr-v-evropske-unii/news/kandidatem-ceske-vlady-na-post-eurokomisare-je-jozef-sikela/>

<https://vlada.gov.cz/cz/media-centrum/aktualne/vlada-navrhne-eurokomisarem-za-cesko-jozefa-sikelu--chce-take-zmenou-zakona-posilit-obransychopnost-statu-214679/>

Předsedkyní Evropského parlamentu bude opět Roberta Metsola

Europoslanci a europoslankyně si do čela Evropského parlamentu zvolili Roberta Metsolu (EPP). Ta vedla instituci i v předchozím funkčním období.

Dosavadní předsedkyně získala celkem 562 hlasů a byla tak zvolena hned v prvním kole volby. K získání postu potřebovala získat absolutní většinu, tedy 312 z 623 platných hlasů. Maltská politička se tak ujme předsednické role v Evropském parlamentu na další 2,5leté období.

Metsola měla při kandidatuře jedinou soupeřku, španělskou europoslankyni Irene Montero (Levice), která získala pouze 61 hlasů.

<https://euractiv.cz/section/eurovolby-2019/news/predsedkyni-evropskeho-parlamentu-bude-opet-roberta-metsola/>

<https://www.europarl.europa.eu/news/cs/press-room/20240710IPR22805/roberta-metsolova-znovu-zvolena-predsedkyni-evropskeho-parlamentu>

Události v EU

Stav právního státu: Česko si podle Komise polepšilo, nejvíce problémů má Maďarsko či Slovensko

V Maďarsku a na Slovensku přetrvávají významné problémy ohrožující boj proti korupci, nezávislost médií či fungování občanské společnosti. **Česká republika naopak učinila v posledním roce značný pokrok v reformě státního zastupitelství a rovněž v dokončení revize právních předpisů o střetu zájmů, nadále má ale určité nedostatky, pokud jde o vyšetřování případů korupce na vysoké úrovni.** V každoroční zprávě o stavu právního státu v členských zemích Evropské unie to uvedla Evropská komise (EK).

Unijní exekutiva stejně jako v minulých třech letech rozdělila hodnocení o stavu právního státu v členských zemích Evropské unie do čtyř kapitol – soudní systémy, boj proti korupci, pluralitu médií a celkovou kontrolu a vyváženost institucí.

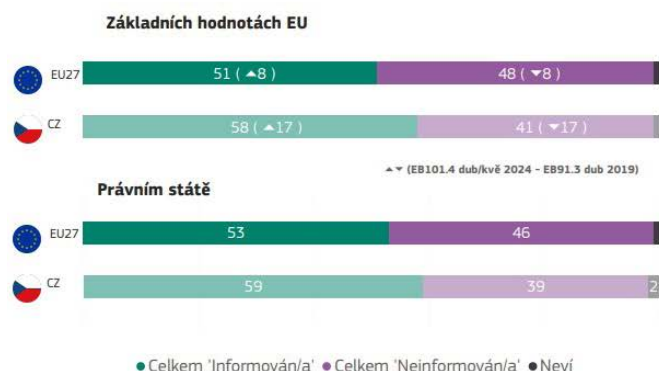
„Maďarsko nedosáhlo žádného pokroku pokud jde o zlepšování transparentnosti přidělování případů u soudů nižších stupňů ani žádného pokroku při přijímání komplexních reforem v oblasti lobbingu; rovněž nedospělo k žádnému pokroku, pokud jde o vytvoření spolehlivých záznamů o vyšetřování, stíhání a pravomocných rozsudcích v případech korupce na vysoké úrovni,“ uvádí se v části zprávy, která se týká Maďarska.

Budapešť podle Komise rovněž neučinila žádný pokrok v zájmu „posílení nezávislého řízení a redakční nezávislosti veřejnoprávních médií s ohledem na evropské standardy pro veřejnoprávní média“.

Stejně tak má Maďarsko nadále problémy s podporou „bezpečného občanského prostoru“ a neodstranilo překážky, které „ovlivňují organizace občanské společnosti“. Organizace občanské společnosti jsou prostředníkem mezi veřejnými orgány a občany a patří mezi ně například nevládní organizace.

Podpora hodnot EU a právního státu

QA1. Do jaké míry se cítíte informován(a) nebo neinformován(a) o: (%)

Slovensko podle zprávy EK nedosáhlo „žádného pokroku při zavádění opatření, která by zajistila, že členové soudní rady budou mít dostatečné záruky nezávislosti, pokud jde o jejich odvolání“, rovněž nedošlo podle unijní exekutivy k žádnému pokroku při zavádění návrhů na regulaci lobbingu a na posílení legislativy o střetu zájmů.

Podobně jako v sousedním Maďarsku i u Slovenska zmiňuje Evropská komise obavy o nezávislost veřejnoprávních médií. Země podle zprávy dosáhla jen „určitého pokroku při vytváření legislativních a jiných záruk pro zlepšení fyzické bezpečnosti a pracovního prostředí novinářů“.

V případě České republiky vidí Brusel pozitivní vývoj v oblasti justice. „Česko dosáhlo značného pokroku v pokračování reformy státního zastupitelství,“ říká zpráva EK. „Určitého pokroku pak bylo dosaženo při přijímání opatření ke zkrácení délky řízení a zajištění nezávislosti vyšetřování a stíhání v případech korupce na vysoké úrovni,“ dodává dokument.

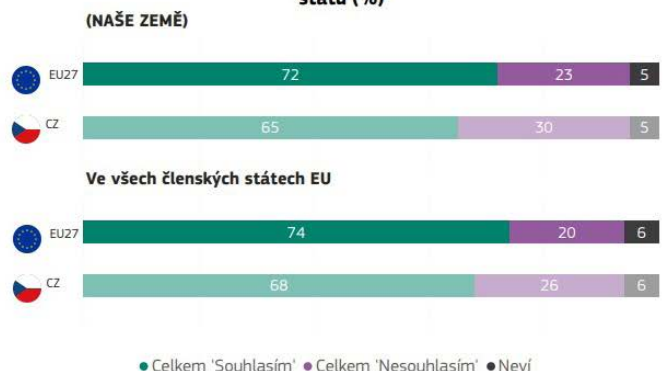
I přes pokrok v některých oblastech zůstávají podle EK v Česku problémy rovněž pokud jde o zavádění reforem, které se týkají transparentnosti informací o vlastnictví médií. České republice unijní exekutiva doporučuje „přijmout opatření k řešení odměňování soudců“ a dalších zaměstnanců justičního systému.

Rovněž by měly české úřady zajistit, aby byla zavedena „pravidla nebo mechanismy pro poskytování finančních prostředků veřejnoprávním médiím“ tak, aby mohly plnit své poslání veřejné služby a zároveň aby byla zaručena jejich nezávislost.

<https://euractiv.cz/section/politika/news/nejvice-problemu-s-pravnim-statem-ma-madarsko-ci-slovensko-cesko-si-podle-komise-polepsilo/>

https://commission.europa.eu/news/2024-rule-law-report-eu-better-equipped-face-rule-law-challenges-2024-07-24_cs

QA11. Řekněte mi prosím, do jaké míry souhlasíte s následujícím výrokem: EU hraje důležitou roli při napomáhání prosazování právního státu (%)

Zdroj: Zvláštní Eurobarometr 553 - Právní stát

MIGRACE

Nelegální migrace do EU klesla za prvních sedm měsíců roku o 36 %

Počet nelegálních překročení hranic Evropské unie za prvních sedm měsíců roku klesl na 113.400, tedy o 36 procent oproti stejnému období loňského roku. V tiskové zprávě o tom s odvoláním na předběžné údaje informovala Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex).

Největší pokles byl patrný na migračních trasách vedoucích přes západní Balkán a centrální Středomoří, nárůst naopak na východních pozemních hranicích sedmadvacitky.

Počet lidí, kteří do EU nelegálně vstoupili přes západní Balkán, klesl na 12.407, tedy o 75 procent. V případě centrálního Středomoří to bylo 32.239, což je pokles o 64 procent.

Nejčastěji těmito trasami do unie nelegálně přicházeli lidé ze Sýrie, Turecka a Afghánistánu, respektive Bangladěše, Sýrie a Tuniska.

Výrazný nárůst je zase patrný na východních pozemních hranicích EU, které se pokusilo nelegálně překročit 9546 osob, což je o 195 procent více než loni ve stejném období.

O poznání vyšší čísla Frontex registroval také ze západní Afriky, kde stoupla o 154 procent na 21.620. V těchto oblastech zaznamenaly úřady nejčastěji pokusy dostat se nelegálně do sedmadvacitky ze strany Ukrajinců, Syřanů a Somálců, respektive Malijců, Senegalců a Maročanů.

Počet nelegálních překročení hranic EU

ROUTE	JAN-JUL 2024	JAN-JUL 2023/ JAN-JUL 2024	TOP NATIONALITIES (JAN-JUL 2024)
Central Mediterranean	32 239	-64%	Bangladesh, Syria, Tunisia
Eastern Mediterranean	29 673	+57%	Syria, Afghanistan, Egypt
Western African	21 620	+154%	Mali, Senegal, Morocco
Western Mediterranean	7 576	-1%	Algeria, Morocco, Mali
Eastern Land Border	9 546	+195%	Ukraine, Syria, Somalia
Western Balkan	12 407	-75%	Syria, Türkiye, Afghanistan
Exits towards the UK	33 183	+22%	Afghanistan, Vietnam, Iran

Zdroj: Frontex

<https://euractiv.cz/section/evropska-unie-a-svet/news/nelegalni-migrace-do-eu-klesla-za-prvnich-sedm-mesicu-roku-o-36/>

<https://www.frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/eu-external-borders-irregular-border-crossings-fall-nearly-40-this-year-ZXxDJD>

BREXIT

Potravin z EU se na britské pulty dostávají se zpožděním

Představitelé britského potravinářského průmyslu si stěžují na podle nich nedostatečné kapacity testovacích laboratoří u vstupu do země. Dovozové potraviny, jejichž kontrolu nařizuje zákon, se tak musejí na testování vozit zpět do Evropské unie. O to později se zboží dostává na prodejní pulty a zkracuje se doba do konce minimální spotřeby. Potravináři kritizují také zvýšené náklady.

Británie po odchodu z Evropské unie ve snaze zvýšit biologickou bezpečnost Británie a zabránit zavlečení nemocí z kontinentu do ostrovního království zavedla na hranicích kontroly potravin. V laboratořích v blízkosti britských přístavů se testují od 30. dubna. Někdy se provádí mikrobiální nebo chemická analýza, jindy se ověřuje pravost produktů.

Ministr životního prostředí Steve Reed obdržel otevřený dopis od pracovní skupiny pro certifikaci SPS, která zastupuje 30 obchodních organizací pokrývajících dodávky potravin ve Spojeném království v hodnotě 100 miliard liber (2,95 bilionu Kč).

Tito potravináři upozornili ministra, že část vzorků je na testování odesílána do zemí EU, například do Německa. Skupina uvedla, že nedostatečné kapacity laboratorních zařízení jim zvyšují náklady, způsobují zpoždění a snižují i čerstvost potravin dovážených do Británie.

Na snižující se kapacitu laboratoří nedávno v jiném dokumentu upozornil hlavní vědecký poradce britské vládní agentury pro bezpečnost potravin Robin May.

Skupina SPS ve svém dopise ministru upozornila na 18 dalších problémů, s nimiž se potravináři na hranicích setkávají. Varují, že kvůli novým pravidlům budou unijní dovozci po vypršení současných dodavatelských smluv zvažovat jejich obnovení. Kritizují také zvýšené výdaje na zdravotní certifikáty.

Když Británie na začátku roku 2021 oficiálně opustila jednotný trh EU, zavedla Unie pro vývozce potravin živočišného původu povinnost nechat zásilky před odesláním zkontrolovat veterináři a podepsat vývozní zdravotní osvědčení (EHC).

Analýza SPS ukázala, že vývozci požádali o více než milion osvědčení EHC. Británie zavedla reciproční opatření v lednu, což ale v království vyvolalo obavy, že některé firmy z EU mohou kvůli dodatečným nákladům a byrokracii upustit od vývozu do Spojeného království.

<https://euractiv.cz/section/evropske-finance/news/efekt-brexitu-potravin-y-z-eu-se-na-britske-pulty-dostavaji-se-zpozdenim/>

<https://www.chilledfood.org/wp-content/uploads/2024/07/SPS-Cert-WG-letter-outstanding-BTOM-SPS-Issues-25-7-24-FINAL-to-Steve-Reed.pdf>

Hypotéky, spotřebitelské úvěry, půjčky od příbuzných nebo nebankovních institucí v současnosti splácí bezmála polovina produktivní české populace. Podle Indexu prosperity a finančního zdraví Čechů půjčky častěji využívají lidé s vyššími příjmy, především na dlouhodobé výdaje, jako je například nákup auta nebo bytu.

TÉMĚŘ POLOVINA ČECHŮ MÁ NĚJAKÝ TYP PŮJČKY NEBO ÚVĚRU

Stran využívání půjček se Češi dělí na dva přibližně stejně velké tábory – 52 % Čechů nemá v současnosti žádné úvěry, půjčené peníze či nedoplatky, zatímco 48 % Čechů ano. Nejčastěji jde o hypotéky, které čerpá na 38 % respondentů, a spotřebitelské úvěry od banky (37 %). Mnohem méně pak lidé využívají nebankovních půjček, leasingů nebo úvěrů ze stavebního spoření. Vyplývá to z výsledků nejnovějšího průzkumu Indexu prosperity a finančního zdraví Čechů, který realizovala v březnu agentura Ipsos na vzorku 1 520 lidí ve věku 18–65 let.

Do splácení svých dluhů Češi nejčastěji investují maximálně 20 % svého měsíčního příjmu. V případě 5,4 % případů však výdaje přesahují polovinu příjmů. Mezi těmito lidmi pak převažují ti, kteří mají potíže se svým příjmem vycházet. S tím se pojí i skutečnost, že nadpoloviční většinu příjmů do splácení častěji vynakládají ti, kteří si půjčují i na běžné výdaje. Až 14 % Čechů zároveň věří, že budou své dluhy splácet více než 20 let, a procento populace si myslí, že bude mít vždy nějaký dluh, půjčku nebo nedoplatek.

Lidé s vyššími příjmy využívají půjček častěji

Češi si půjčují nejčastěji tehdy, když potřebují pokrýt nějaký mimořádný výdaj. Takto půjčky využívá 35 % populace, což je velmi podobný podíl jako u těch, kteří si nepůjčují a půjčkám se cíleně vyhýbají. Čtvrtina populace si půjčuje hlavně na dlouhodobé výdaje, jako je nákup auta či bytu a jen zhruba 5 % Čechů půjčky využívá i na pokrytí běžných výdajů.

Tyto poměry se relativně zásadním způsobem mění, pokud přihlídneme k příjmům respondentů. S vyšší příjmu totiž roste i podíl těch, kteří si půjčují na dlouhodobé výdaje. Zatímco u lidí s čistým osobním příjmem do 15 tisíc si vůbec nepůjčují 46 % respondentů, u těch s příjmem nad 50 tisíc už jde jen o 19 %. Podle Lukáše Kulhavého, šéfa nezajištěných úvěrů v České spořitelně, by lidé měli před čerpáním půjček nejdříve zohlednit vyšší měsíčního rozpočtu. „V žádném případě nesmí měsíční splátka přesáhnout čistý příjem, neměla by ohrozit ani pravidelné platby jako nájem či energie. Splátka by neměla v rozpočtu nahradit pravidelné spoření či investování.“

S exekucí se alespoň v rámci jedné domácnosti setkala víc než pětina Čechů

Neschopnost některých Čechů své dluhy vůbec splácet může v extrémních případech vést až k exekuci. Podle nejnovějších zjištění Indexu prosperity a finančního zdraví Čechů nejde o nijak výjimečnou situaci. Nyní nebo v minulosti se do exekučního řízení dostalo na 22,5 % Čechů nebo alespoň členů jejich domácností.

Podle dat exekutorské komory však v průběhu let postupně klesá nejen celkový počet exekucí, ale i počet lidí, na které jsou exekuce uvaleny. Za posledních pět let se snížil počet fyzických osob v exekuci o téměř 156 tisíc, a v současnosti se pak podle nejnovějších dat z června 2024 jedná o 634 tisíc lidí.

Češi splácejí své závazky včas. Do chvíle, kdy pokryjí jiné důležité položky

Na konci měsíce dokáže alespoň nějaké peníze ušetřit polovina české populace. Častěji jde o muže, obyvatele větších měst a jedince s vysokoškolským vzděláním, kteří si pomocí těchto prostředků vytvářejí krátkodobou finanční rezervu.

Problém nastává v momentě, kdy lidé vyčerpají krátkodobou i dlouhodobou finanční rezervu a nemají kam pro peníze sáhnout. „Když rezervy dojdou a omezování útrat nestačí, začínají se Češi zpozdovat i se splácením pravidelných běžných výdajů, jako jsou platby za energie nebo nájem,“ vysvětluje Tomáš Odstrčil, analytik Evropy v datech. „Podle výsledků našeho průzkumu však k takovému zpoždění dochází zřídka – zhruba v 6 % případů. Nejčastěji je to kvůli strachu z toho, že například po zaplacení energií nebudou mít peníze na jiné důležité položky,“ doplňuje Odstrčil.

Pravidelné platby řeší 60 % Čechů pomocí trvalých příkazů a pětina čeká na moment, kdy se jim na účtu objeví výplata. Na druhé straně je pak 8 % Čechů, kteří se platbami za nájem či energie zabývají „když si zrovna vzpomenu“ a jeden ze sta začíná platby řešit až po obdržení upomínky.

indexprosperity.cz

V červnu se průmyslová produkce zvýšila o 0,7 % meziměsíčně, ale meziročně byla nižší o 3,2 %. Příjemným překvapením byly nové zakázky, které vzrostly o 6,1 % oproti květnu. Celkově je vývoj průmyslové produkce utlumený kvůli slabé zahraniční poptávce, především v Německu. Pro zlepšení je třeba oživení ekonomické situace v zahraničí.

ZLEPŠENÝ VÝVOJ PRŮMYSLOVÉ PRODUKCE I NOVÝCH ZAKÁZEK

V červnu se průmyslová produkce zvýšila o 0,7 % meziměsíčně. Data jsou zhruba v souladu s naším odhadem (1,0 % m/m). Meziročně byla ale produkce oproti loňskému červnu o 3,2 % nižší, což je podobná hodnota, jaká byla v květnu. Mezi jednotlivými měsíci zůstávají data relativně silně rozkolísaná, což nejlépe dokládá graf meziměsíčního vývoje. Příjemně překvapila hodnota nových zakázek, která byla oproti květnu vyšší o 6,1 %. Za meziročním poklesem celkové produkce (-3,2 %) stojí především výroba automobilů, která byla oproti loňskému červnu nižší o zhruba 8 %. Ještě vyšší meziroční propad zaznamenala produkce strojů (-12,2 %). Oba tyto sektory jsou významně ovlivněny zahraniční poptávkou.

Celkově zůstává vývoj průmyslové produkce i přes červnové zlepšení utlumený. Důvodem je především slabá zahraniční poptávka, ve které se odráží stagnace německé ekonomiky. Rostoucí spotřeba domácností slabou zahraniční poptávku nedokáže kompenzovat, a proto pro příznivější čísla je potřeba oživení ekonomické situace v zahraničí.

Předstihové indikátory a krátkodobá prognóza ČS

Nálada v průmyslu zůstává pod svým dlouhodobým průměrem, což je jednak důsledkem slabé zahraniční poptávky, a také obav průmyslových firem z budoucího makro vývoje. Ačkoliv se očekává pro německou ekonomiku zlepšení, jisté to není, když červencové předstihové indikátory z Německa (IFO index, PMI za průmysl) signalizují pokračování slabého vývoje i pro příští měsíce.

Hodnota nových zakázek vzrostla meziměsíčně o 6,1 %, meziročně byla vyšší o 5,8 %. Ke zlepšení došlo jak u tuzemských nových zakázek (4,1 % m/m a 3,0 % r/r), tak i u zahraničních (7,2 % m/m a 7,4 % r/r). To lze brát jako příznivý vývoj, který by mohl naznačovat zlepšenou situaci v průmyslu pro příští měsíce. V rámci jednotlivých sektorů se zlepšily zakázky zejména ve výrobě motorových vozidel.

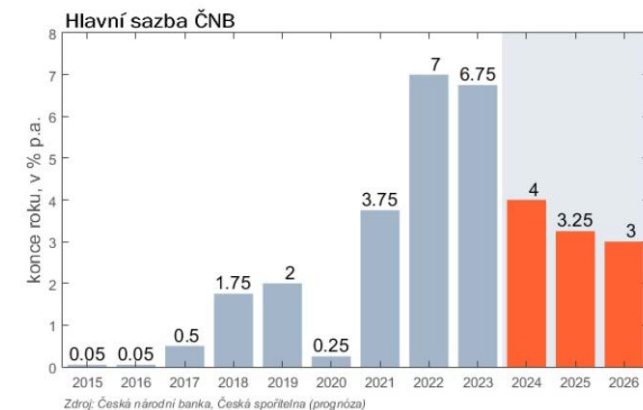
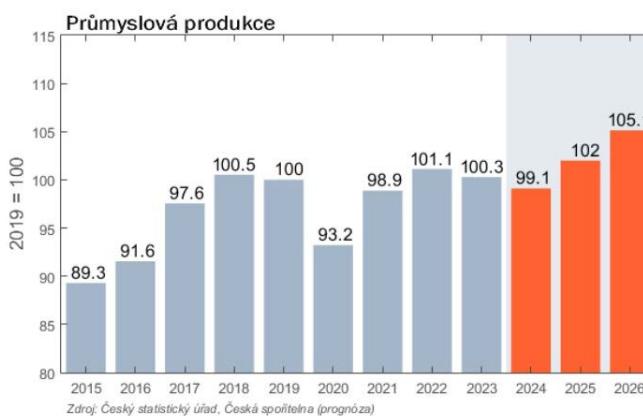
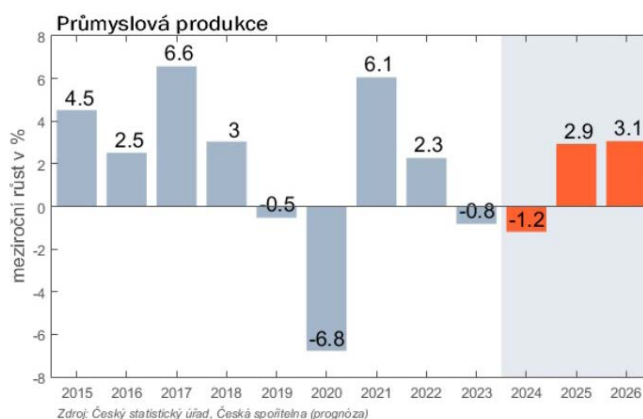
Střednědobá prognóza ČS a rizika

K výraznějšímu zlepšení vývoje průmyslové produkce dojde pravděpodobně až během podzimu, a především pak v příštím roce spolu s očekávaným zlepšením zahraniční poptávky. Data ale mohou zůstat rozkolísaná, a navíc meziroční vývoj bude ovlivňovat i úroveň v jednotlivých měsících loňského roku. To by se mohlo projevit již letos ve čtvrtém čtvrtletí, kdy sice čekáme meziměsíční růst produkce, meziročně ale produkce může zůstat z důvodu vysoké srovnávací základny záporná.

Vliv na měnovou politiku ČNB a korunu

Vliv dat na měnovou politiku ČNB i kurz koruny bude pravděpodobně zanedbatelný. Slabá průmyslová produkce

působí v ekonomice lehce protiinflačně a je dle nás v souladu s potřebou dalšího poklesu sazeb. Ačkoliv nová prognóza ČNB již s dalším snížením sazeb pro letošek nepočítá, my neměníme naši prognózu, a i nadále čekáme pro září pokles sazeb o 25 bodů. Pro konec letošního roku čekáme hlavní sazbu na 4 %.

Jiří Polanský
Celý report Bleskovka ze dne 6. srpna 2024 je k dispozici [zde](#).

Téma

V EU působí téměř 7 tisíc firem zaměřených na výrobu vlnitého papíru, lepenky a obalů. Největšími producenty jsou Německo, Itálie a Francie, přičemž Česko se v roce 2020 umístilo na 10. místě. V ČR tržby firem vyrábějících papírové produkty v roce 2022 přesáhly 80 mld. Kč (růst o 20 % yoy). Ceny papírových výrobků prudce vzrostly v letech 2021-2022, v roce 2023 ale opět poklesly.

VÝROBA PAPIROVÝCH OBALŮ V ČR

SHRNUTÍ

- V celé EU působí téměř 7 tisíc podniků, které se zabývají výrobou vlnitého papíru, lepenky a obalů z nich. Největším producentem co do hodnoty výroby je Německo, následují Itálie a Francie. ČR v roce 2020 obsadila 10. místo.
- Ze zemí EU je největším vývozcem papírových kartonů a krabic Německo. Česká republika je v rámci EU 9. největším vývozcem. Většina exportu z ČR míří do zemí EU, mimo EU směřovalo v roce 2023 jen 7 % vývozu. Největším dovozcem papírových kartonů a krabic ze zemí EU je Nizozemsko. ČR je v rámci EU 6. největším dovozcem. Většina dovozu do ČR pochází ze zemí EU, dovoz ze zemí mimo EU dosahoval v roce 2023 jen 5 %.
- Z České republiky se v roce 2023 podle údajů ČSÚ vyvezlo 1,593 milionů tun papíru (meziročně o 10 % méně), lepenky a výrobků z nich v hodnotě zhruba 81,7 miliard Kč (oproti roku 2022 o 2 % méně), z čehož 44,6 % objemu tvořily výrobky z papíru a lepenky (třída SITC 642) v hodnotě 54,5 miliard Kč (což představuje zhruba 67 % celkové hodnoty). Vývoz papírenského průmyslu z Česka dlouhodobě až do roku 2023 rostl, a to jak v objemu, tak i v hodnotě. Rostoucí trend nenarušila ani koronavirová krize v roce 2020.
- Tržby tuzemských firem vyrábějících produkty z papíru (NACE 17.2 - Výroba výrobků z papíru a lepenky, tedy nejen obalů) v roce 2022 přesáhly 80 mld. Kč. Meziročně se jednalo o téměř pětinnový nárůst. Za rok 2023 jsou dostupná data o vývoji tržeb pouze za celý oddíl CZ NACE 17 (tedy jak výrobce, buničiny, papíru, tak výrobků z nich). V tomto celém oddíle tržby za rok 2023 poklesly meziročně o 8,1 %. Za leden až duben 2024 výše tržeb v tomto oddíle meziročně stagnovala.
- Výroba kartonů, krabic a papírových sáčků v ČR v posledních 25 letech průběžně stoupá. V roce 2022 se v tuzemsku vyprodukovalo podle dat ČSÚ celkem 624 tisíc tun kartonů, krabic a beden z vlnitého papíru či lepenky, k tomu 140 tisíc tun kartonů a krabic z nevláknitého papíru a 39 tisíc tun papírových sáčků. Data o produkci za rok 2023 zveřejňuje odborný časopis Papír a celulóza. Podle něj dosáhla výroba papírových obalů a lepenek v ČR v roce 2023 celkem 621 tis. tun (o 18 % meziročně méně).
- Ceny výrobců výrobků z papíru a lepenky až do začátku roku 2021 příliš nevzrostly – v lednu 2021 se nacházely pouze o 3 % výše, než tomu bylo v roce 2015. V posledních dvou letech ale v důsledku vysoké poptávky a růstu nákladů razantně stouply. V prosinci 2022 byly ceny výrobků z papíru a lepenky o 37 % vyšší než v lednu roku 2021. V roce 2023 však došlo opět k poklesu cen. A k mírně sestupné tendenci dochází i v průběhu roku 2024.
- Výrobců papírových obalů, jejichž obrat dosáhl v posledním roce alespoň 100 mil. Kč, působí v ČR 74. Devět z nich vykazuje roční obrat přes miliardu korun.
- Celková produkce odpadů z papírových a lepenkových krabic v ČR od roku 2010 roste, do roku 2018 v průměru o 5 % ročně, v letech 2019 a 2020 pak meziročně v průměru o 2 %. V roce 2021 došlo k meziročnímu růstu o 9 %. Na celkové produkci obalového odpadu mají přitom papír a lepenka největší podíl (40 %). V přepočtu na obyvatele je největším producentem odpadu z papíru a lepenky v EU Německo (102 kg/ob. ročně). ČR se se svými 57 kg/ob. ročně řadí až za průměr EU.
- Hlavními trendy v papírovém obalovém průmyslu jsou podle nás: I. Očekávaný růst trhu; II. Stabilní rozvoj E-Commerce sektoru; III. Udržitelnost a Green Deal; IV. Nahrazování plastů papírem; V. Zvýšení míry recyklace; VI. Opětovné používání obalů; VII. Smart Packaging; VIII. Personalizované obaly; IX. Automatizované balení; X. Změny v oblasti POS/POP stojanů.

CHARAKTERISTIKA PRODUKCE VÝROBKŮ Z PAPIRU A LEPENKY V ČR

Výroba obalů a dalších výrobků z papíru spadá v rámci klasifikace NACE pod zpracovatelský průmysl, oddíl číslo 17 – Výroba z papíru a výrobků z papíru. Tento oddíl se následně dělí na dvě skupiny. Tou první je 17.1 – Výroba buničiny, papíru a lepenky, do níž se řadí výrobci buničiny, papíru a lepenky pro další průmyslové zpracování. Skupina 17.2 (Výroba výrobků z papíru a lepenky) obsahuje výrobce papírových obalů, hygienických a toaletních výrobků z papíru, kancelářských potřeb, tapet a dalších finálních papírových výrobků.

Konkrétně v klasifikaci NACE je dělení skupiny 17.2 následující:

- 17.21 Výroba vlnitého papíru a lepenky, papírových a lepenkových obalů;
- 17.22 Výroba domácích potřeb, hygienických a toaletních výrobků z papíru;
- 17.23 Výroba kancelářských potřeb z papíru;
- 17.24 Výroba tapet;
- 17.29 Výroba ostatních výrobků z papíru a lepenky.

Téma

V takto definované skupině výrobců výrobků z papíru a lepenky, tedy v rámci CZ NACE 17.2, působilo v roce 2022 v ČR 860 aktivních podnikatelských subjektů, naprostou

většinu (cca 660) však tvoří podnikající fyzické osoby. Zhruba polovina z těchto subjektů spadá pod výrobu papírových obalů (NACE 17.21).

Počet subjektů v oddíle CZ-NACE 17.2 - Výroba výrobků z papíru a lepenky

Zdroj: MPO

Producers výrobků z papíru a lepenky zaměstnávají v ČR celkem 16,4 tisíc lidí (na výrobce papírových obalů – NACE 17.21 – připadá opět zhruba polovina), přičemž tento počet se od roku 2013 zvýšil o zhruba 15 %. Průměrná měsíční hrubá

mzda vystoupala v roce 2022 na 37,7 tisíc Kč. Zajímavý pohled nám pak dává ukazatel o roční průměrné přidané hodnotě na zaměstnance. Ta se v posledních letech poměrně rychle zvyšovala a v roce 2022 vystoupala na 1 096 tis. Kč.

Přidaná hodnota na zaměstnance v oddíle CZ-NACE 17.2 - Výroba výrobků z papíru a lepenky (v tis. Kč)

Zdroj: MPO

Tržby tuzemských podnikatelských subjektů vyrábějících produkty z papíru (NACE 17.2) v roce 2022 přesáhly 80 mld. Kč (samotní výrobci papírových obalů řazení v rámci NACE 17.21 vykázali v roce 2020 obrát 28 mld. Kč). Výsledek hospodaření po zdanění za rok 2022 činil v tomto odvětví 4,2 mld. Kč.

Průměrná rentabilita tržeb (podíl zisku po zdanění a tržeb) tedy v roce 2022 dosáhla 5,2 %. Za rok 2023 jsou dostupná data o

vývoji tržeb pouze za celý oddíl CZ NACE 17 (tedy jak výrobce, buničiny, papíru, tak výrobků z nich). V tomto celém oddíle tržby za rok 2023 poklesly v meziročním srovnání o 8,1 % (ovšem po velmi výrazném růstu 23 % za rok 2022).

Pro rok 2024 jsou dostupná data o vývoji tržeb CZ NACE 17 do dubna 2024 včetně. Za první čtyři měsíce roku 2024 tržby meziročně stagnovaly.

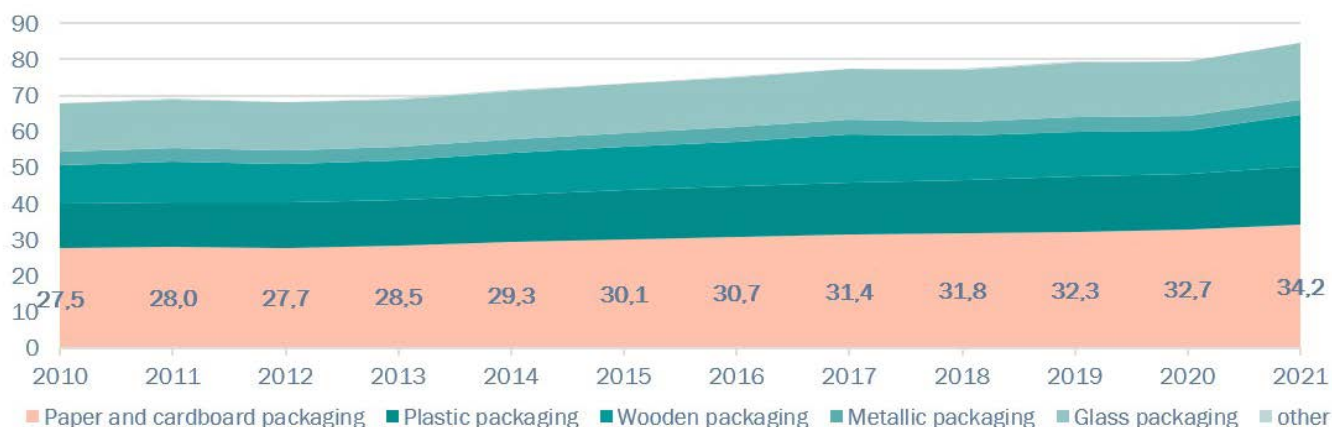

ODPADY A RECYKLACE V PAPIRENSKÉM PRŮMYSLU V EU

Papírové a lepenkové obaly mají na celkové produkci obalového odpadu největší podíl (40 %). Jejich produkce v EU od roku 2010 sice roste, tempo růstu je však mírné (z 28 mil.

tun v roce 2010 na 34 mil. tun v roce 2021). V následujících letech lze očekávat další růst, a to mimo jiné i vlivem rostoucího e-commerce a tedy vyšší potřeby papírových obalů.

Produkce obalového odpadu dle typu obalu v EU27 (mil. tun)

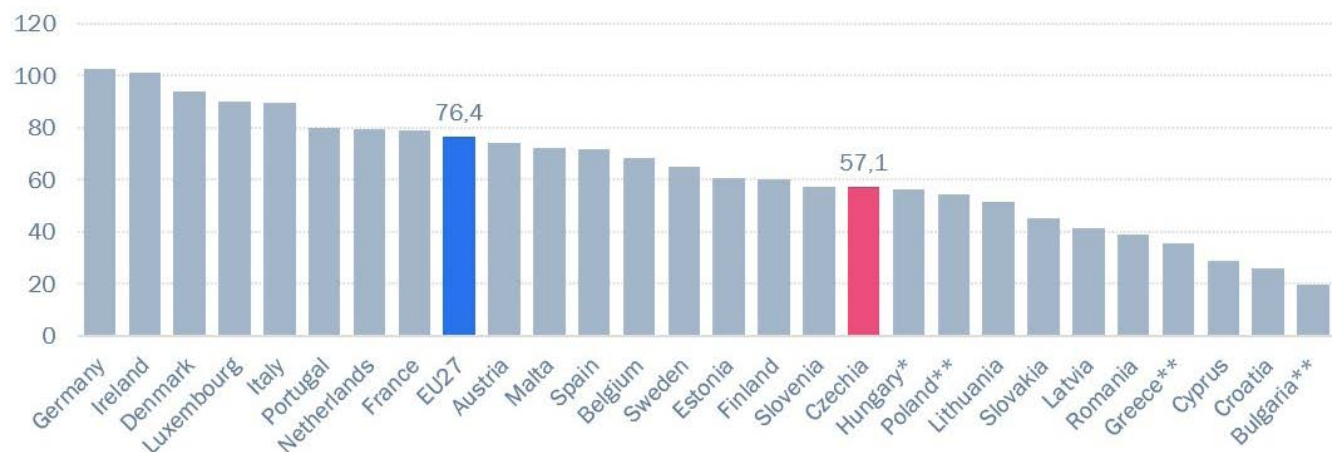

Zdroj: Eurostat

V přepočtu na obyvatele byl v roce 2021 největším producentem odpadu z papíru a lepenky v EU Německo (102 kg/ob. ročně).

ČR se se svými 57 kg/ob. ročně řadí až za průměr EU (ten činí 76 kg/ob. ročně).

Produkce odpadu z papíru a lepenky v zemích EU (2021, kg/ob.)

Zdroj: Eurostat; **data za rok 2019, * data za rok 2020

Průměrná míra recyklace papírových obalů v roce 2021 v EU činila 83 %. Největší podíl vyprodukovaných papírových obalů se daří recyklovat ve Finsku (99 %), v Bulharsku (94 %) a v Nizozemsku (90 %). V ČR se v roce 2021 recyklovalo zhruba 89 % papírových obalů.

Jednotlivé státy se však mezi sebou neliší jen podílem recyklovaných papírových obalů, ale také místem, kde tyto obaly recyklují. Zda v zemi produkce tohoto odpadu, v jiné zemi EU nebo úplně mimo EU. Mezi státy, které recyklují největší

podíl papírových odpadů mimo území EU patří Kypr, Řecko či Irsko. Naopak mezi státy, které provádějí recyklaci papírových obalů pouze na svém území patří Chorvatsko a Rakousko.

V případě Česka se z celkových 89 % recyklovaných papírových obalů zpracovává na území ČR 62 p. b., 25 p. b. je recyklováno mimo území ČR v jiné EU zemi.

Tereza Hrtúsová, Tomáš Kozelský, Radek Novák
Celý report je k dispozici [zde](#).

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 27 členských zemí Evropské unie, které zahrnují statistická data ekonomické výkonnosti, fiskální stability, cenové hladiny k průměru EU a saldo běžného účtu k HDP. Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele za celou Evropskou unii. Zdrojem dat je Eurostat a Evropská komise.

Klíčové ekonomické ukazatele

v %	Růst HDP				HDP v PPS per capita k ø EU27				Cenová hladina k ø EU27 (2020=100)			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Belgie	-5,3	6,9	3,0	1,5	119	120	120	121	116,2	115,8	117,6	118,4
Německo	-3,8	3,2	1,8	-0,3	123	120	116	115	108,0	109,0	109,7	109,7
Estonsko	-1,0	7,2	-0,5	-3,5	86	87	86	82	82,4	85,8	93,1	94,1
Irsko	6,6	15,1	9,4	-1,9	206	221	233	227	144,7	146,2	145,0	145,4
Řecko	-9,3	8,4	5,6	2,2	62	63	67	69	85,1	84,5	84,7	84,2
Španělsko	-11,2	6,4	5,8	2,5	83	84	85	87	99,0	97,6	97,6	94,2
Francie	-7,5	6,4	2,5	0,9	104	103	101	102	108,9	108,5	107,1	107,1
Chorvatsko	-8,6	13,8	6,3	2,6	65	69	74	76	66,1	66,3	68,9	72,1
Itálie	-9,0	8,3	3,7	0,6	94	97	97	97	102,6	102,0	101,1	99,3
Kypr	-3,4	9,9	5,1	2,4	91	94	94	94	93,8	93,8	94,6	93,5
Lotyšsko	-3,5	6,7	3,4	-0,6	71	71	73	72	73,8	76,4	80,7	82,5
Litva	0,0	6,3	2,4	-0,3	87	89	90	88	65,9	67,5	74,4	77,3
Lucembursko	-0,9	7,2	1,4	-0,8	260	267	258	252	154,8	153,4	152,7	152,3
Malta	-8,1	12,6	8,2	6,1	99	103	103	105	90,7	90,4	91,2	91,1
Nizozemsko	-3,9	6,2	4,3	0,2	130	131	130	130	120,9	121,0	120,7	122,2
Rakousko	-6,6	4,2	4,8	-0,7	125	121	124	123	118,9	116,1	116,2	118,1
Portugalsko	-8,3	5,7	6,8	2,3	76	75	77	79	88,1	87,2	86,3	85,6
Slovinsko	-4,2	8,2	2,5	1,3	89	89	89	89	86,3	87,7	88,6	90,7
Slovensko	-3,3	4,8	1,8	1,1	72	70	68	69	76,6	77,2	80,1	82,4
Finsko	-2,4	2,8	1,6	-0,4	114	111	109	109	128,3	128,9	128,0	127,8
Bulharsko	-4,0	7,7	3,9	2,0	55	57	63	64	51,3	52,2	55,4	56,6
Česko	-5,5	3,6	2,4	-0,4	93	91	90	90	69,3	70,9	78,3	82,7
Dánsko	-2,4	6,8	2,7	0,5	132	134	137	138	143,1	142,7	147,1	143,2
Maďarsko	-4,5	7,1	4,6	-0,8	74	75	76	76	61,1	62,7	62,7	69,4
Polsko	-2,0	6,9	5,3	0,2	76	77	79	78	55,8	56,3	58,0	63,5
Rumunsko	-3,7	5,7	4,1	1,8	72	74	76	78	49,4	49,8	52,7	54,1
Švédsko	-2,2	6,1	2,9	-0,1	122	122	119	118	133,9	136,0	129,2	121,5
EU	-5,6	6,0	3,4	0,5	100	100	100	100	100,0	100,0	100,0	100,0

v %	Saldo veř.rozpočtů k HDP				Veřejný dluh k HDP				Energetická závislost (%)			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022
Belgie	-8,9	-5,4	-3,5	-4,9	111,8	108,0	104,3	106,3	77,6	78,0	70,8	74,0
Německo	-4,3	-3,6	-2,5	-2,2	68,8	69,0	66,1	64,8	67,1	63,7	63,4	68,7
Estonsko	-5,4	-2,5	-1,0	-2,9	18,6	17,8	18,5	19,2	4,7	10,5	1,4	6,2
Irsko	-5,0	-1,5	1,7	0,9	58,1	54,4	44,4	43,0	68,7	71,1	77,0	79,2
Řecko	-9,7	-7,0	-2,4	-2,3	207,0	195,0	172,6	160,9	74,1	81,4	73,8	79,6
Španělsko	-10,1	-6,7	-4,7	-4,1	120,3	116,8	111,6	107,5	75,0	67,9	69,5	74,3
Francie	-9,0	-6,5	-4,8	-4,8	114,6	112,9	111,8	109,6	47,5	44,4	44,3	51,8
Chorvatsko	-7,3	-2,5	0,1	-0,1	86,8	78,1	68,2	60,8	56,2	53,6	54,5	60,3
Itálie	-9,6	-8,8	-8,0	-5,3	154,9	147,1	141,7	139,8	77,5	73,5	73,4	79,4
Kypr	-5,7	-1,9	2,4	2,3	114,9	99,3	85,6	78,4	92,8	93,2	89,5	92,0
Lotyšsko	-4,5	-7,2	-4,6	-3,2	42,2	44,0	41,0	41,7	43,9	45,5	38,3	38,7
Litva	-6,5	-1,1	-0,7	-1,6	46,2	43,4	38,1	37,3	75,2	74,9	73,3	72,4
Lucembursko	-3,4	0,6	-0,3	-1,9	24,6	24,5	24,7	26,8	95,0	92,3	92,4	91,3
Malta	-9,6	-7,5	-5,7	-5,1	52,2	54,0	52,3	53,3	97,3	97,6	97,1	99,0
Nizozemsko	-3,7	-2,2	-0,1	-0,5	54,7	51,7	50,1	47,1	64,4	68,1	58,4	80,2
Rakousko	-8,0	-5,8	-3,5	-2,6	83,0	82,5	78,4	76,3	71,6	58,4	51,8	74,5
Portugalsko	-5,8	-2,9	-0,3	0,8	134,9	124,5	112,4	103,4	73,9	65,3	66,9	71,3
Slovinsko	-7,6	-4,6	-3,0	-3,7	79,6	74,4	72,3	69,3	52,1	45,7	48,6	54,0
Slovensko	-5,4	-5,2	-2,0	-5,7	58,9	61,1	57,8	56,7	69,8	56,3	52,6	69,2
Finsko	-5,6	-2,8	-0,8	-2,4	74,7	72,5	73,3	74,3	43,0	43,2	38,0	40,9
Bulharsko	-3,8	-4,0	-2,9	-3,0	24,6	23,9	22,6	23,5	38,5	38,2	36,2	37,1
Česko	-5,8	-5,1	-3,2	-3,8	37,7	42,0	44,2	44,7	40,8	38,8	40,0	41,8
Dánsko	0,4	4,1	3,3	2,6	42,3	36,0	29,8	30,3	38,9	44,9	32,3	42,8
Maďarsko	-7,6	-7,2	-6,2	-5,8	79,3	76,7	73,9	69,9	69,7	56,6	54,1	64,2
Polsko	-6,9	-1,8	-3,7	-5,8	57,2	53,6	49,3	50,9	45,2	42,8	40,5	46,1
Rumunsko	-9,3	-7,2	-6,3	-6,3	46,8	48,5	47,2	47,9	30,3	28,2	31,6	32,4
Švédsko	-2,8	0,0	1,1	-0,2	39,9	36,5	32,9	30,4	30,0	32,0	21,2	26,8
EU27	-6,7	-4,7	-3,3	-3,2	91,7	88,9	84,8	83,1	60,5	57,5	55,6	62,5